

UCHWAŁA Nr XXI/246/2020
Rady Miasta Bolesławiec

z dnia 30 września 2020 r.

w sprawie zwolnienia z opłat za grób

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) w związku z art. 7 ust. 5 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dnia 31 stycznia 1959 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1473, Dz. U. z 2020 r. poz. 284)

Rada Miasta Bolesławiec uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zwalnia się z opłat za udostępnienie miejsca grzebalnego w celu zachowania grobu, jak i grobu oznaczonego numerem ewidencyjnym 328/1975, dla którego prowadzona jest karta grobu nr 7/15/11, położonego w kwaterze 7, w którym spoczywają doczesne szczątki pani Stefanii Tajcher na Cmentarzu Komunalnym, zlokalizowanym na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec, przy ul. Śluzowej 10 w Bolesławcu.

2. Zwolnienie następuje od 10 czerwca 2006 r.

§ 2. Gmina Miejska Bolesławiec zapewnia utrzymanie we właściwym stanie estetycznym i technicznym grób określony w § 1 uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma również zastosowanie do obowiązku uiszczania opłat powstałych po dniu 9 czerwca 2006 r.

§ 5. Uchwała podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodniczący Rady

Józef Pokładek

Uzasadnienie

Stan faktyczny:

Potrzeba podjęcia przedkładanego projektu uchwały, zwalniającego z opłat za miejsce grzebalne pod grób i samego grobu, wynika z konieczności upamiętnienia niezwyklej postaci, osoby pani Stefanii Tajcher, a tym samym zachowania w pamięci przyszłych pokoleń, przejawiającego się także wyrazem dbałości i troski o grób, miejsca jej doczesnego spoczynku.

Artykuł 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Bolesławianie, jako ta lokalna wspólnota, mała ojczyzna, winny są upamiętnienia pamięci pani Stefanii Tajcher. Bolesławianie są także wspólnotą pokoleń: tych, które żyją obecnie, jak i tych, które już odeszły, a także i tych, które dopiero nadejdą. Jako pokolenie obecne, odpowiedzialni jesteśmy zarówno przed dawnymi, jak i przyszłymi pokoleniami. Historia Bolesławca jest piękną historią, pełną wydarzeń tragicznych i wzniosłych. Osób, które poświęcały swe życie dla tego miasta, dla jego mieszkańców. Są też inne miejsca, które przypominają o wysiłku minionych pokoleń w zwykłej pracy, w tworzeniu wielkich dzieł, w życiu społecznym, politycznym i religijnym.

Pani Stefania Tajcher była organizatorką oświaty polskiej po 1945 r. w Bolesławcu, pierwszą nauczycielką, więźniarką ocaloną z niemieckich obozów koncentracyjnych.

W „Roczniku Bolesławieckim 2009” na stronie 76, w opracowaniu Marii Sobolskiej, możemy przeczytać m. in., że urodziła się 15 lipca 1893 r. w Borysławiu. Ukończyła żeńskie seminarium nauczycielskie i do wybuchu wojny pracowała w powiecie lubelskim. Po zajęciu polskich szkół przez niemieckiego okupanta utraciła pracę i została bez środków do życia. Natychmiast rozpoczęła tajne nauczanie dzieci po domach. 9 maja 1941 r. została aresztowana przez gestapo i osadzona w więzieniu w Lublinie, gdzie była bita i torturowana do nieprzytomności. 21 września 1941 r. została włączona do transportu więźniów jadących do Ravensbrück. Po przewiezieniu do obozu obcięto jej włosy, ubrano w pasiaki i wytatuowano numer 7906. Tam była poddawana nieludzkim eksperymentom medycznym, cudem przeżyła koszmar obozu i doczekała jego wyzwolenia. Gdy odzyskała wolność ważyła zaledwie 39 kg. Prosto z obozu, jeszcze w pasiaku, pani Stefania już 7 września 1945 r. przybyła do Bolesławca, gdzie od razu zabrała się do organizowania szkolnictwa. We wrześniu miała 17 uczniów, a już 4 października było ich 58. Pierwsze lekcje odbywały się w częściowo zniszczonym gmachu po byłej niemieckiej szkole zawodowej (obecnie Zespół Szkół Zawodowych przy ul. Komuny Paryskiej). Brakowało wszystkiego – podręczników, zeszytów, kredy. Po lekcjach, jak wspomina jedna z uczennic - pani Tajcher brała wózek i wraz kilkorgiem uczniów udawała się na poszukiwania kredy, tablic, ławek. Z czasem zaczęli przybywać inni nauczyciele, którym pani Tajcher znajdowała zajęcia. Jako czynny nauczyciel pracowała do 1959 r., ucząc języka niemieckiego. Zmarła 20 listopada 1975 r. i została pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Bolesławcu.

Dlatego też pamięć po niej nie może zostać zapomniana, a fizyczna likwidacja jej grobu byłaby aktem niezrozumiałego braku szacunku dla polskiej historii miasta Bolesławiec po 1945 r.

Zwolnienie z opłat następuje od 10 czerwca 2006 r. W księgach grobu brak danych o dysponencie grobu. W Bolesławcu nie ma żadnej rodziny, która mogłaby sprawować opiekę nad grobem.

Stan prawny:

Zgodnie z treścią przepisu art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Z kolei art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych stanowi, że niezależnie od powyższych przepisów jest wzbronione użycie do ponownego pochowania grobów, mających wartość pamiątek historycznych (ze względu na swą dawność lub osoby, które są w nich pochowane, lub zdarzenia, z którymi mają związek) albo wartość artystyczną.

Dotychczas brak jest regulacji prawnej obejmującej swoim przedmiotem zwolnienie z opłaty za grób, w którym pochowane są doczesne szczątki pani Stefanii Tajcher.

Uchwale nadaje się moc wsteczną. Należy zauważyć, że według art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), przepisy art. 4 powołanej ustawy nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Ustawowy zwrot „demokratyczne państwo prawne” jest niedookreślony i bardzo pojemny. Skoro więc art. 5 powołanej ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko „jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”, to obowiązkiem organów w przypadku korzystania z tej instytucji prawnej jest podanie faktycznego i prawnego uzasadnienia, iż pomimo działania wstecz aktu normatywnego będzie on realizował zasady demokratycznego państwa prawa. Przyjmuje się, że uzasadnienie takie stanowi np. nadanie mocy wstecznej przepisom powszechnie obowiązującym *in favorem*, tj. przepisom przyznającym uprawnienia lub znoszącym obowiązki (por. D. Dąbek, Prawo miejscowe, Oficyna 2007 r.). Niniejszą uchwałą, jak zostało to wskazane na wstępie, rada gminy, zwalnia z wszelkich opłat za udostępnienie miejsca grzebalnego w celu zachowania grobu, jak i grobu oznaczonego numerem ewidencyjnym 328/1975, dla którego prowadzona jest karta grobu nr 7/15/11, położonego w kwaterze 7, w którym spoczywają doczesne szczątki pani Stefanii Tajcher na Cmentarzu Komunalnym zlokalizowanym na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec przy ul. Śluzowej 10 w Bolesławcu.

Tym samym nadanie mocy wstecznej uchwale nie doprowadzi do naruszenia zasady zaufania do organów samorządu terytorialnego oraz zasady pewności co do prawa. Wsteczna moc prawa dotyczy zniesienia obowiązku i zachowania fizycznie grobu, mając na celu uczczenie pamięci zmarłej Stefanii Tajcher.

W wyroku z dnia 25 września 2000 r., K 26/99, OTK 2000, nr 6, poz. 186, Trybunał Konstytucyjny uznał, że działanie prawa wstecz nie oznacza naruszenia art. 2 Konstytucji RP, o ile tak wprowadzone przepisy polepszają sytuację prawną niektórych adresatów danej normy prawnej i zarazem nie pogarszają sytuacji prawnej pozostałych jej adresatów (vide: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 listopada 2010 r., II FSK 1272/09).

Skutki finansowe podjęcia uchwały:

Podjęcie uchwały rodzi następujące skutki finansowe:

1) za okres od dnia 09 czerwca 2006 r. do dnia podjęcia uchwały – 1540,00 zł (obejmujące opłaty za wznowienie opłaty za udostępnienie podwójnego miejsca grzebalnego na pochowanie zwłok i prochów w wysokości 1400,00 zł oraz opłaty za nieterminowe wniesienie opłat za kolejne 20 lat - za każdy pełny rok opóźnienia po 10,00 zł w wysokości 140,00 zł),

2) za kolejne 20 letnie okresy wznowienie opłaty za udostępnienie podwójnego miejsca grzebalnego na pochowanie zwłok i prochów wraz z korzystaniem z terenu i infrastruktury cmentarza na 20 lat – 1600,00 zł.

W związku z powyższym przedłożenie Radzie Miasta Bolesławiec projektu niniejszej uchwały jest uzasadnione i konieczne.

Przewodniczący Rady

Józef Pokładek